IS-SEBGHA U GHOXRIN HADD MATUL IS-SENA (2020) IL-KNISJA HI GHAZIZA F’GHAJNEJN ALLA.

Contributed by Frans Galea
Sunday, 04 October 2020
Last Updated Sunday, 04 October 2020

Din hija il-Liturgija tas-Seba' u Ghoxrin Hadd matul is-sena (2020) bi hsibijiet min Joe Rapa.

Fejn jista’ wie'ed jara l-Pre|enza ta’ Alla fid-dinja? Hemm 'afna li jarawha fil-&olqien majestus li bih a'na mdawrin u li qajla jista’ wie'ed jikkonvin i lilu nnifsu li dan kollu sar b’kumbinazzjoni. Ix-xjenza tg'id li xejn ma jista’ jo'loq lilu nnifsu, u allura, 'afna resqu lejn dan Alla &allieq. Ma jafux min hu imma jafu li Xi &add Kbir wara dan l-univers bil-fors li hemm.

O'rajn, 'afna o'rajn, skoprew lil Alla fl-Istorja personali tag'hom, fl-esperjenza tag'hom. I!orru f’qalbhom Memorjal, !rajja, li fiha huma konvinti li ltaqg'u ma’ Alla li feta' triq quddiemhom meta kollox kien jidher umanament mitluf.

I|da o'rajn in!ibdu lejn Alla g'ax messew ma’ Nisrani! Nies ateji, xetti i, pre!udikati, li dejjem waqqg'u g'a|-|ufjett il-'wejje! qaddisa tal-Fidi... jag'mluha ma’ Nisrani veru, fuq ix-xog'ol, waqt il-mog'dija ta|-|mien e . u jibqg'u milquta quddiem id-Diskors tal-Muntanja li dan il-bniedem jg'ix donnu bla sforz. Quddiemhom deher bniedem li nissel f’mo''hom ‘question mark’. G'ax rawh imdawwar bl-inkwiet imma hu b'al kieku kien miexi fuq l-ilmijiet; imdawwar bin-nirien tal-&ajja imma ma n'araqx, baqa’ fis-sliem. U f’qalbu dak li jkun jg'id: “Kieku dan kollu !ara lili, kieku jien i!!ennint. Nixtieq inkun b'alu!”

Imma hawn ma rridux nitkellmu biss dwar bniedem wie'ed li jkun xhud ta’ Kristu. Biex ix-xhieda tkun tassew awtentika irid ikun hemm emg'a, kbira jew |g'ira, imma emg'a, Knisja, li tixhed g'all-Qawmien mill-Mewt ta’ Kristu u li Hu tassew hu Spirtu li jinag'ta lil min jemmen fih, Spirtu ta’ &ajja ta’ Dejjem. G'ax g'al wie'ed, tista’ tg'id li dan hu kas spe jali, dak qassis, jew dak fula f’qarg'a, wie'ed li twieled b’karattru

tajjeb. Imma jekk, minflok, tara grupp
ta’ a'wa li huma mag'qudin bejniethom, inbidlu tant li j'obbu anke lil min
idejjaqhom, dawn jixhdu li fosthom hemm il-Pre|enza ta’ Alla. Din tkun l-Evan!elizzazzjoni vera.

Hu fa li g'alina ng'idu li llum 'add ma jrid
jisma’. Hu veru li hawn aljenazzjoni
manja, imma quddiem tant nies li jsibu ru'hom wa'edhom fit-tweg'ir tal-&ajja,
Kristu ma jistax jibqa’ b’idejH marbutin, imma jixtieq li qrib dawn in-nies
ikun hemm Knisja 'ajja li tag'ti sinjali li jag'tu tama lil dak li jkun. Din hi l-g'alqa tad-dwieli li Alla jixtieqha
tag'ti frott bnin li jisarraf f’inbid tal-Festa li jferra' qalb in-nies. Din hi l-Missjoni tal-Knisja: li meta
l-imbeg'da jarawha jaraw Tama, xaqq ta’ Dawl, jindunaw li anke g'alihom te|isti
l-Im'abba ta’ Alla.

Imma jista’ jkun li ji!i |mien meta din
l-g'alqa ma tag'tix frott! Jista’ jkun
li ji!u nies ifittxu l-inbid tal-&ajja u minflok isibu g'eneb qares, u
jxerrduha li dik l-g'alqa g'eneb qares tag'ti, g'ax ikunu !ew skandalizzati
minnha. Gwaj g'all-Knisja meta ma
tixhidx g'al Kristu, u ara ma jkunx hawn min ja'seb li jien qed nirreferi
g'all-qassisin tafux! Mhux il-qassisin
biss huma Knisja. Jien u int, a'na lkoll, il-poplu li jg'odd ru'u b'ala l-Poplu
ta’ Alla, a'na lkoll a'na l-Knisja u Alla |erag'na fl-g'alqa tad-dwieli tieg'u
biex inkunu l-Inbid tal-Festa g'al dinja mifnija bil-vjolenzi, bl-egoi|mi,
bin-nuqqas ta’ Fidi, bis-sekulari|mu, bil-qlieg' tal-flus ‘at all
costs’... T'ares ’l hemm u ’l hawn u ma
tarax 'lief tensjonijiet, inkwiet u fuq kollox il-bi|a mo'bi u sigriet
tal-Mewt. Dawn huma nies li g'andhom
b|onn lil Kristu, g'andhom b|onn jiltaqg'u ma’ Dak li miet g'alihom. Jekk m’g'adhomx jemmnu, kif se
nag'mlu biex
ng'inuhom jer!g'u i'arsu lejn Kristu?
Billi ni!!udikawhom?

Il-Knisja hija dik li tag'ti demmha g'ad-dinja. U jekk dan ma jse''x, Alla nnifsu jibg'at
l-g'aw! fuqha biex tikkonverti.
Il-Litur!ija tal-Kelma tal-lum titkellem il-'in kollu fuq dan. Il-Knisja hi emg'a ta’ nies li skoprew lil
Kristu imma li g'andhom b|onn jikkonvertu kuljum! Jekk i i i bilqieg'da, Alla jqajjimha u
jibag'tha lejn l-E|ilju kif bag'at lil I|rael.

Alla jitkellem bis-sinjali ta|-|minijiet,
bis-sinjali tal-Istorja. Jien jolqotni
'afna dak li Alla g'amel b’San org Preca g'all-Knisja ta’ Malta. Mhux biss g'ax feta' il-Mu|ew, imma g'ax hu
kien Kelma ta’ Alla g'all-Knisja. Bih,
Kristu lill-Knisja ta’ Malta ried jg'idilha li ma kinitx qeg'da tie'u 'sieb
it-trawwim fil-Fidi ta|-|g'ar u ta|-|g'a|ag'. Kienet qeg'da tie'u ‘for granted’
il-Fidi ta’ kul'add g'ax la twelidna f’Malta, allura kul'add hu Nisrani! Iktar milli fundatur ta’ moviment,
Dun org
kien Kelma ta’ Alla.

Illum Alla wkoll qed ikellem lill-g'alqa
tad-dwieli tieg'u. G'ax l-Inbid li
jintag'sar minn din l-g'alqa naqas sew.
Mill-!did qed nie'du ‘for granted’ il-Fidi. Il-Fidi trid ta'dem g'aliha u kif. Alla jag'|aq l-g'alqa, iqallibha ta’ ta't
fuq, ji|bor id-dwieli li hemm fija, anzi qieg'ed ji|borha wa'da sew u f’daqqa
wa'da qed ng'idu: “Hi kemm i ekkinna!”
Hekk kien jg'id I|rael ukoll.
Fl-Ewropa sibna ru'na fl-E|ilju, saret kontinent barrani
g'all-Knisja. B'al I|rael fil-Babilonja.

I|rael mar tajjeb mal-E|ilju! Kellu b|onnu.
Infatam minn 'afna 'merijiet li kienu jsa''nu l-irjus. Fl-umiljazzjoni hu daq il-Kelma. Flok it-Tempju, Alla tah is-sinagoga bil-Kelma
b'ala - entru. B'alma lil dak l-ag'ma,
Kristu fejqu billi be|aqlu f’g'ajnejh, anke lill-Knisja, Alla qed jiskomodaha
billi jdemmilha bil-Kelma tieg'u, bl-A'bar it-Tajba. Il-kotra ma tifhimx kif Kristu hu A'bar
Tajba, Evan!elju. Kif jista’ jkun
dan? G'alhekk mit-t'abbir tal-Kerigma
to'ro! l-ener!ija li tag'ti l-frott, b'alma mid-demel tie'u l-'adid is-si!ra.

Id-dinja hi g'atxana g'all-Im'abba. Kul'add ifittixha din l-imbierka M'abba
kullimkien, anke fejn hemm biss il-Mewt.
Ifittxuha fid-dnub, ifittxuha billi jittalbuha ming'and in-nies,
ifittxuha fil-flus, fid-droga, fis-sokor... ifittxuha billi jqimu l-idoli li
toffri d-dinja. U x’'in ma jsibuha
mkien, jirrassenjaw ru'hom u jg'idu li s-sliem, il-fer', l-Im'abba ma
je|istux. F’din id-dinja, min jifal'
i'awwel, u daqshekk.

Kristu ta &ajtu biex, ma!enb nies b'al dawn,
ipo!!i Knisja 'ajja li tikkonvin i bil-fatti li l-Im'abba u s-sliem tassew
je|istu. Hu miet g'all-bdiewa li qatluh
(ara Van!elu tal-lum). G'alihom ukoll miet.
G'al kull bniedem jasal dak il-waqt misterju|, g'otja/sorpri|a ta’ Alla, li fih
isse'' il-profezija ta’ {akkarija fit-Testment il-Qadim: “U
huma j'arsu lejn dak li jkunu nifdu, u jibkuh b'al wie'ed li jibki lil ibnu
l-wa'dieni, u jokorbu g'alih b'al min jokrob g'al ibnu l-kbir.” ({ak. 12, 10).

Il-Litur!ija tal-Kelma tal-lum:

Qari I

L-g'alqa tal-Mulej
tal-e|er ti hija d-dar ta’ I|rael.

Is 5, 1-7

Qari
mill-Ktieb tal-Profeta Isaija

&a ng'anni lill-ma'bub tieg'i

l-g'anja ta’ m'abbtu g'all-g'alqa tad-dwieli
tieg'u.

Il-ma'bub tieg'i kellu g'alqa tad-dwieli

fuq g'olja g'ammiela.

G'a|aqha u naddafha mi|-|rar,

u 'awwel fiha dwieli mill-a'jar;

bena torri f’nofsha,

u wkoll 'affer mag'sar fiha.

Stennieha tag'mel l-g'eneb tajjeb,

i|da kull ma g'amlet kien g'eneb qares.

U issa, intom li tg'ammru f’ erusalemm,

ir!iel ta’ uda,

ag'mlu intom 'aqq bejni u bejn l-g'alqa
tad-dwieli tieg'i.

X’kien fadalli nag'mel g'all-g'alqa tieg'i

u ma g'amiltux?

Stennejtha tag'mel g'eneb tajjeb,

u kull ma g'amlet kien g'eneb qares.

U issa 'a nurikom

x’sejjer nag'mel jien lill-g'alqa tieg'i tad-dwieli.

Inne''ilha l-ilqug' ta’ madwarha, u j'arbtuha;

in!arrfilha l-'ajt,

biex in-nies tg'affi!ha.

Nag'mel minnha xag'ra;

'add ma ji|borha jew ja'dimha,

u jinbet fiha x-xewk u l-'urrieq.

Jien ng'id lis-s'ab

biex ma jag'milx xita fuqha!

G'ax l-g'alqa tad-dwieli tal-Mulej tal-e|er ti

hija d-dar ta’ I|rael;

u l-ir!iel ta’ uda

huma l-mixtla tal-g'alqa tieg'u.

Huwa stenna l-!ustizzja,

u araw sab it-tixrid tad-demm,

stenna s-sewwa,

u araw sama’ l-g'ajat tal-ma'qura.

Il-Kelma
tal-Mulej

R/. Irroddu 'ajr lil Alla

Salm Responsorjali

Salm 79 (80), 9.12.13-14.15-16.19-20

R/. (Is 5, 7a): Il-g'alqa tal-Mulej hija
d-dar ta’ I|rael

Inti qlajt dielja mill-E!ittu,

warrabt il-!nus biex t'awwel lilha.

Meddet sal-ba'ar il-frieg'i tag'ha,

sax-xmara |-|ra!en tag'ha. R/.

G'aliex, mela, !arraft il-'itan tag'ha,

u kull min jg'addi jqa at minnha?

I'arbatha l-'an|ir selva!!,

il-bhejjem tar-raba’ jirg'u fiha. R/.

Er!a’ ejja, Alla tal-e|er ti;

'ares mis-sema, u ara,

u |ur ’il din id-dielja.

&u 'sieb dak li 'awlet lemintek,

ir-rimja li int kabbart g'alik. R/.

A'na ma nitbeg'dux minnek;

roddilna l-'ajja, u a'na nsej'u ismek.

Re!!ag'na g'al li konna, Alla tal-e|er ti;

itfa’ fuqna d-dija ta’ wi ek, u nkunu salvi.
R/.

Qari II

Alla tas-sliem ikun
mag'kom.

Fil 4, 6-9

Qari
mill-Ittra ta’ San Pawl Appostlu lill-Filippin

&uti,
t'abbtu raskom b’xejn. Fit-talb kollu tag'kom itolbu u uru lil Alla xi jkollkom
b|onn, u i||uh 'ajr. U s-sliem ta’ Alla, sliem li jg'addi kull ma l-mo'' jista’
jifhem, i|ommilkom qalbkom u mo''kom s'a' fi Kristu esù.

Mill-bqija,
'uti, f’dan g'andkom ta'sbu: f’kull ma hu veru, f’kull ma hu xieraq, f’kull ma
hu !ust, f’kull ma hu safi, f’kull ma ji!bed l-im'abba, f’kull ma jist'oqqlu
!ie', f’kull ma hu virtù, f’kull ma 'aqqu t-tif'ir; f’dan kollu a'sbu.

U

kull ma tg'allimtu u 'adtu ming'andna, u smajtu u rajtu fina, ag'mluh. Alla
tas-sliem ikun mag'kom.

Il-Kelma
tal-Mulej

R/. Irroddu 'ajr lil Alla

Akklamazzjoni qabel l-Evan!elju

ara w 15, 16

Hallelujah. R/. Hallelujah

Jien g'aļilt lilkom biex tmorru tag'mlu
l-frott

u l-frott tag'kom jibqa’, jg'id il-Mulej.

R/. Hallelujah

Evan!elju

Il-g'alqa jqabbilha lil
bdiewa o'ra.

Mt 21, 33-43

Qari mill-Evan!elju
skond San Mattew

F’dak iļ-ļmien esù qal
lill-qassisin il-kbar u lix-xju' tal-poplu: “Isimg'u parabbola o'ra: Kien hemm wie'ed, sid ta’ g'alqa, u
'awwilha bid-dwieli; tellg'alha 'ajt tas-sejjie' madwarha, 'affer mag'sar fiha,

u bnielha torri; u qabbilha lil xi bdiewa. U siefer f’art o'ra.

Meta wasal |mien
il-frott, bag'at il-qaddejja tieg'u g'and dawk il-bdiewa biex ji!brulu l-frott
li kien imissu. I|da l-bdiewa qabdu lill-qaddejja, u lil wie'ed sawtuh, lil
ie'or qatluh, u lil ie'or 'a!!ruh. Re!a’ bag'tilhom qaddejja o'ra, aktar minn
qabel, u g'amlulhom l-istess.

Fl-a''ar bag'tilhom lil
ibnu. “Minn ibni jist'u,” qal. I|da kif raw lil ibnu l-bdiewa bdew jg'idu
bejniethom: “Ara l-werriet! Ejjew noqtluh, biex il-wirt tieg'u ni'duh a'na”.
Qabduh, xe'tuh ’il barra mill-g'alqa u qatluh. Issa sid l-g'alqa x’jag'mlilhom
lil dawk il-bdiewa meta ji!i?”. Qalulu: “Jeqridhom bla 'niena, ta’ '|iena li huma, u
l-g'alqa jqabbilha lil bdiewa o'ra li jroddulu l-frott fi |mienu”.

Qalilhom esù: “Qatt ma qrajtu fl-Iskrittura
li:

“Il-!ebla
li warrbu l-bennejja saret il-!ebla tax-xewka;

bis-sa''a tal-Mulej se'' dan: 'a!a tal-g'a!eb
f’g'ajnejna?”.

G'alhekk
ng'idilkom li s-Saltna ta’ Alla tittie'ed ming'andkom u ting'ata lil !ens li
jag'mel il-frott minnha”.

Il-Kelma
tal-Mulej

R/. Tif'ir lilek Kristu